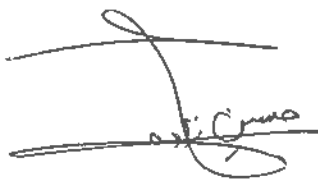

چشم ناینا، دل بینا

لیلا انصاری لاله و علی زینالی صومعه

www.ketab.ir

صومعه

نام کتاب : چشم نابینا . دل بینا
ترجمه و تالیف : لیلا انصاری لاله - علی (بنالی) صومعه
تیراژ : ۱۵۰۰ نسخه
چاپ اول : پاییز ۸۴
مروغپیلی : صادقی
لیتو گرافی : ترسیم
چاپ : الدیشه
صمافی ، امین

کلیه حقوق محفوظ میباشند.

شابک : ۹ - ۷۵۵۳ - ۰۶ - ۹۶۴

ISBN:964-06-7553-9

پیشگفتار

چشم بینای انسان، دریچه‌ای است به سوی عوالم بیرون، بسوی رنگها و نور.
چشم نابینای انسان، دریچه‌ای است به سوی عوالم درون، راهی بسوی اعماق
وجود.

پشت چشم نابینا، دنیای ناخودآگاهی است که به محض خودآگاهی چشمی از
آن پشت چشم کورینا و نام آن دل می‌شود. دلی که چشم دارد و می‌بیند، بوسیله
چشم دل است که میتوان از تاریکی‌ها عبور و در ذات بسیاری پدیده‌ها نفوذ کرد و
قادر به دیدن شد. این دل وسعتی به وسعت دریا دارد: دریایی در بیکران شب که
امواج آن همیشه در حال جوشش و خروشدن و تأثیرات خود را عمیق ولی پرابهام، بر
سواحل دنیای بیرون می‌گذارند، منطق ظاهری به دنیای ناخودآگاه و درونی راه
نمی‌یابد، چرا که این منطق در برابر این بیکران عوامل درونی، ناچیز و حقیر است.

در این کار تحقیقی کوشش کرده ایم گامی هرچند کوچک در جهت شناختن
و شناساندن درست قشر نابینا به جامعه و بهتر کردن روابط و تعاملات اجتماعی بین
بینایان و نابینایان برداریم و انتظار گذشت هرگونه لغزش و اشتباه را داریم.

در اینجا لازم میدانیم از جناب آقای متقی زاده مدیر آموزشگاه نابینایان شهید
مرادی تبریز و همه کسانی که در تهیه این اثر ما را یاری نمودند تقدیر و تشکر نموده و
از خداوند متعال آرزوی سلامتی و توفیق را بر این عزیزان خواهانیم.

لیلا انصاری لاله کارشناس مردم شناسی

علی زینالی صومعه کارشناس ادبیات فارسی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
فصل اول:	
۴	تاریخچه
۸	امکان حصول رشد فکری طبیعی - جایگزینی
۱۱	رشد اجتماعی و سازگاری اجتماعی
فصل دوم	
۱۴	نقش بینایی در تعامل اجتماعی
۱۵	مهارتهای تعامل اجتماعی
۱۶	مهارتهای کارآمدی بینایی
۲۰	تعاملات اجتماعی
فصل سوم	
۲۴	حفظ شخصیت نابینایان
۲۶	عدم شناخت نابینایان و تأثیرات آن بر زندگی آنها
۲۸	تأثیر خانواده بر شخصیت نابینایان
۳۱	تأثیر جامعه بر شخصیت نابینایان
۳۴	چگونگی رفتار با نابینایان
فصل چهارم	
۳۶	آموزش شغلی
۲۶	کاریابی
۳۷	اشتغال نابینایان در ایران
۴۰	کتاب نابینایان
۴۳	چند اقدام اساسی دولتها برای رفاه نابینایان

فصل پنجم

معلولان ۴۶

پیشنهادات ۵۴

فصل ششم

نگاهی گذرا به زندگی چهار شخص فرهیخته نابینا در عالم شعر و ادب ... ۵۷

منابع و مأخذ ۷۳

www.ketab.ir

ما با دو فرهنگ بینایان و نایبایان روبرو هستیم. در فرهنگ بینایان، بینایی و در فرهنگ نایبایان، نایبایی یک هنجار است. فرهنگ بینایان به مثابه دایره‌ای در نظر گرفته می‌شود که بینایی مرکز آن است. در این دایره فرد نایبنا دور از مرکز قرار می‌گیرد، یعنی از مرکز فاصله گرفته و طرد می‌شود.

مفاهیم از این طریق دارای بار ارزشی خاصی می‌شوند که بر ارزشهای آن جامعه منطبق می‌باشد. بنابراین در فرهنگ هر جامعه‌ای ارزشهای خاصی وجود دارد که می‌تواند با فرهنگ جامعه دیگر متفاوت و متضاد باشد. این ارزشها در طی فرآیند فرهنگ پذیری و اجتماعی شدن در ذهن افراد جای می‌گیرند و تثبیت می‌شوند.

ارزش ریشه دار و پراهمیت با تغییر و تحولی کند روبروست و ارزشی که از اهمیت کمتری برخوردار باشد سریع دچار تغییر و تحول می‌شود. حال هر قدر ارزشهای اجتماعی در یک جامعه بطور عادلانه‌تری بین مردم توزیع شود، هماهنگی، همبستگی و سازگاری بین افراد جامعه بیشتر می‌شود.

با فقدان یک حس از پنج حس در برخی از عناصر فرهنگی و رفتاری تغییری بوجود می‌آید. بسیاری از عوامل، مثلاً زبان و شیوه ارتباط شنیداری بر فرهنگ نایبایان تأثیر گذاشته است.

قرآن کریم گوش را به صورت مفرد ذکر می‌کند ولی چشم را در اکثر آیات به صورت صیغه جمع (ابصار) می‌آورد. این خود یکی از نشانه‌های اعجاز در روش قرآن و همچنین دلیل بر اهمیت حس شنوایی است.

هلن کلر می‌گوید: «به محض ورود به موسسه پرکینز برای نایبایان به سرعت با بچه‌های نایبنا دوست شدم.

آنها الفبای دستی را می‌دانستند. آگاه بودم که نمی‌توانم بینم ولی به نظرم غیر ممکن بود که تمام آن بچه‌های پرشور و دوست داشتنی هم که گرد من جمع شده

بودند و قلباً در سرور و نشاط من شریک بودند، کور باشند. هر چند قبلاً این موضوع به من گفته شده بود و با وجودی که از محرومیت‌های خودم نیز آگاه بودم، ولی به طور مبهم می‌اندیشیدم. چون آنها می‌توانند بشنوند، پس باید از نوعی بینایی ثانوی برخوردار باشند.

۱. کلر، هلن، داستان زندگی من، (ترجمه فاطمه چادریاف)، نشر شرکت توسعه کتابخانه های ایران، زمستان ۱۳۷۹، ص ۴۳